च त्रिषु लोकेषु रमणीया मनोरमा। सदेवासुरगन्धर्वा ऋषयश्च तपोधनाः। तपस्तप्त्वा महाराज! सिद्धिञ्च परमाङ्गताः। तत्र स्नात्वा नरो राजन्नियमस्थो जितेन्द्रियः। उपोष्य रजनीमेकां कुलानां तारयेच्छतम्। जलेश्वरे नरः स्नात्वा पिण्डं दत्त्वा यथाविधि। पितरस्तस्य तृप्यन्ति यावदाभूतसंप्लवम्। पर्वतस्य समन्तात्तु रुद्रकोटिः प्रतिष्ठिता। स्नात्वा यः कुरुते चार्चां गन्धमाल्यानुलेपनैः। प्रीतस्तस्य भवेच्छर्वो रुद्रकोटिर्न संशयः। पश्चिमे पर्वतस्यान्ते स्वयं देवो महेश्वरः। तत्र स्नात्वा शुचिर्भूत्वा ब्रह्मचारी जितेन्द्रियः। पितृकार्यञ्च कुर्वीत विधिवच्चियतेन्द्रियः। तिलोदकेन तत्रैव तर्पयेत् पितृदेवताः। आसप्तमं कुलं तस्य स्वर्गे मोदेत पाण्डव!। अष्टिवर्षसहस्राणि स्वर्गलोके महीयते। अप्सरोगणसंकीर्णे सिद्धचारणसेविते। दिव्यगन्धानुलिप्तश्च दिव्याभरणभूषितः। ततः स्वर्गात्परिभ्रष्टो जायते पिण्डके कुले। धनवान् दानशीलश्च धार्मिकश्चैव जायते। पुनः स्मरति तत्तीर्थं गमनं तत्र रोचते। कुलानि तारयेत् सप्त रुद्रलोकं स गच्छति। योजनानां शतं साग्रं श्रूयते सरिदुत्तमा। विस्तारेण तु राजेन्द्र! योजनद्वयमायता। अष्टिस्तीर्थसहस्राणि षष्टिः कोट्यस्तथैव च। सर्वं तस्य समन्तात्तु विद्यतेऽमरकण्टके"।

नर्मदासम्भव न० नर्मदायां सम्भवति सम्-भू-अच्। नर्मदे वाणलिङ्गभेदे तल्लक्षणादिकन्तु वायुवस्कन्दसंहितायां देवीं प्रति शिववाक्ये "प्रवक्ष्यं नार्मदं लिङ्गं पद्मजम्बुफलाकृति। मधुवर्णं तथा शुक्लं नीलं मरकतप्रभम्। हंसडिम्बाकृति पुनः स्थापनायां प्रशस्यते। स्वयं संभवते लिङ्गं गिरितो नर्मदाजले। पुरा वाणासुरेणाहं प्रार्थितो नर्मदातटे। अध्यवात्सं गिरौ तत्र लिङ्गरूपी महेश्वरः। वाणलिङ्गमपि ख्यातमतोऽर्थाज्जगतीतले। अन्येषां कोटिलिङ्गानां पूजने यत् फलं लभेत्। तत् फलं लभते मर्त्यो वाणलिङ्गैकपूजनात्"। तथा "ताम्रो वा स्फाटिकी श्यामी पाषाणी राजती तथा। वैदिका च प्रकर्तव्या तत्र संस्थाप्य पूजयेत्। प्रत्यहं योऽर्चयेल्लिङ्गं नार्मदं भक्तिभावतः। ऐहिकं किं फलं तस्य सन्निहितस्य करे स्थिता" नर्मदेशब्दे तत्तीरस्थपाषाणमात्रस्य शिवलिङ्गरूपित्वं वक्ष्यते। प्रसङ्गात्तस्य लक्षणपरीक्षादिकमुच्यते वीरमित्रोदयधृतकालोत्तरे "वाणलिङ्गं तथा ज्ञेयं भुक्तिमुक्तिप्रदायकम्। उत्पत्तिं वाणलिङ्गस्य लक्षणं गदतः शृणु। नर्मदादेविकयोश्च गङ्गायमुनयोस्तथा। सन्ति पुण्यजनदीनाञ्च वाणलिङ्गानि षण्मुख!। इन्द्रादिपूजितान्यत्र तल्लिङ्गैर्निर्मितानि च। सदा सन्निहितस्तत्र शिवः सर्वार्थदायकः। इन्द्रलिङ्गानि तान्याहुः साम्राज्यार्थप्रदानि च"

आग्नेयं तच्छक्तिनिभमथवा शक्तिलाञ्छितम्। इदं लिङ्गवरं स्याप्य तेजसाधिपतिर्भवेत्" "दण्डाकारं भवेद् याम्यमथवा रसनाकृति। यद्युक्तं सह तेनैव निर्मिक्तं जायते तदा। निर्मिक्तं निधनन्तेन क्रियते स्थापितेन तु" "राक्षसं खड्गसदृशं ज्ञानयोगफलप्रदम्। कर्करादिप्रलिप्तन्तु कुष्टकुक्षियुतं तथा। राक्षसं निर्ऋतेर्लिङ्गं गार्हस्थ्ये न सुखप्रदम्" "वारुणं वर्तुलाकारं पाशाङ्कं चाखिवर्चसम्। इक्षुसुखादेः सुखस्य संभोगाय्नन्तु मध्यमे" "लक्ष्मं धूम्रं च वायव्यं ध्वजगं ध्वजभूषणम्। सप्तनेस्थापितं तस्य न्यूनन्यूनमितस्ततः"

"चतुर्वर्णमयं वापि वैष्णवं ज्ञायतेऽग्रतः। वैष्णवं शङ्खचक्राङ्कगदाब्जादिविभूषितम्। श्रीवत्सं कौस्तुभाङ्कञ्च सर्वसिंहासनाङ्कितम्। वैनतेयसमाङ्कं वा तथा विष्णुपदाङ्कितम्। वैष्णवं नाम तत्मोक्षं सर्वैश्वर्यफलप्रदम्" "शरस्थामादिसंस्थन्तु शशाङ्कं श्रीविवर्द्धनम्। पद्माङ्कं खड्गिकाङ्कं वा श्रीवत्साङ्कं विभूतये" हेमाद्रिधृतलक्षणकाण्डे नारद उवाच "अथ वक्ष्यामि ते विप्र चिह्नमेकादशं (पूर्वोक्तदशमेभ्यया एकादशम्) परम्। श्रवणाद्यस्य पापानि नाशमायान्ति तत्क्षणात्। मधुपिङ्गलवर्णाभं कृष्णकुण्डलिकायुतम्। स्वयम्भुलिङ्गमाख्यातं सर्वसिद्धैर्निषेवितम्। नानावर्णसमाकीर्णं जटाभूतसमन्वितम्। स्वयुञ्जयाङ्गवं२ लिङ्गं सुरासुरनमस्कृतम्। दीर्घाकारं शुभ्रवर्णं कृष्णबिन्दुसमन्वितम्। नीलकण्ठं३ समाख्यातं लिङ्गं पूज्यं सुरासुरैः। शुक्लाभं शुक्लकेशञ्च नेत्रत्रयसमन्वितम्। त्रिलोचनं४ महादेवं सर्वपापप्रमोदनम्। ज्वलल्लिङ्गं जटाजूटं कृष्णाभं स्थूलविग्रहम्। कालाग्निरुद्रं५ माख्यातं सर्वसर्वैर्निषेवितम्। मधुपिङ्गलवर्णाभं श्वेतयज्ञोपवीतिनम्। श्वेतपद्मसमासीनं चन्द्ररेखाविभूषितम्। प्रलयाग्निसमायुक्तं त्रिपुरारिं६ समाश्रयम्। शुभ्राभं पिङ्गजटं सुखमालाधरं परम्। त्रिशूलधरमीशानं७ लिङ्गं सुरार्थसाधनम्। त्रिशूलडमरुधरं शूलरक्तार्धभागतः। ऋषिनारीवराङ्गानंदसर्वदेवैरभीष्टदम्। दैवद्रुमयं कान्तं स्थूलदीर्घं सुसुज्ज्वलम्। महाकालं८ समाख्यातं